

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővített kiadásán kívül nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány 4 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 25. szám.

Hirdetések díjtétel szerint.

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldött.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a hivatalba küldendő.
Mindennemű írásbeli teljesítési helye Sopron.

Tartalékos tisztek tettlegesítése.

Sopron, augusztus 23.

A tiszteknek törvényileg megállapított bérelétszámában még folyvást érezhető a hiány.

A gyalogsági, lovassági és tüzérségi bérelétszámának a delegációk által az utóbbi években megszavazott felemelése a gyakorlati kivitelben már évek óta arra kényszerítette a hadügyi vezetőséget, hogy e felemelés megvalósítása céljából a legegyszerűbb és legolcsóbb eszközökhöz nyuljanak; ez a legegyszerűbb és legolcsóbb eszköz pedig a tartalékos tisztek tettlegesítése.

Már régóta tudják katonáinknál, hogy a tisztnevelő akademiák még a „fegyveres“ béke idejében sem bírnak elegendő számú tisztet szolgáltatni a hadseregnek; sőt attól tartanak, hogy egy harmadik katonai akademiának Magyarországon való felállítására sem segítené elég gyorsan és teljesen, bár magyar szempontból okvetlenül felállítandónak kell mondanunk e harmadik akademiát.

A tartalékos tiszt tettlegesítése tehát a legegyszerűbb és legolcsóbb eszköz, mely elegendő számú csapatbiztosítást juttatja a közös hadseregnek.

Van azonban ez eszköznek még egy másik fontos, számba veendő előnye: a

magyar szellem a tartalékos tisztekkel önkéntelenül terjed a közös hadseregben.

Tartalékos tisztjeink magyar szellemű és nyelvű iskolák neveltjei: tudnak magyarul gondolkodni és érezni, sőt büszkék arra, hogy a nagy osztrák-magyar nyelvi és politikai kaoszából politikai érettségével egyedül kiemelkedő magyar nemzet fiai.

Ez a hazafiassággal egyenlő nemzeti büszkeség érezhető máris a hadseregben; maholnap csodaszámba megy az a közös tiszt, a ki legalább némileg magyarul nem tudna, vagy talán németiségével tüntetne. Előbbre vagyunk hála Istennek.

A tartalékos tisztek tettlegesítésének rendszere okozta a hadsereg szellemének e kedvező megváltozását; ha tehát a hadügyi kormány e rendszer mellett foglal állást, sőt e rendszeren kedvező, könnyítő változtatásokat eszközöl, azt örömmel kell vennie Magyarországnak.

Eleinte a kísérletezés sok nehézségbe ütközött. A tartalékos tisztek jó része a hat havi próbaszolgálat után ismét visszafért a polgári élet fesztelenebb viszonyai közé, érezte ugyanis e hat hó alatt, hogy neki a hat havi iskolási annyi kellemetlenséget okozott, melyek meggyűlöltették vele magát a katonai életet is.

Lásjuk, hogy mi volt ennek az oka.

A tartalékos tiszt megtanulta a katonai gyakorlatokat, tud mint altiszt oktatni és vezényelni, de nem mint főtiszt. És midőn bevonult hat havi próbaszolgálatra, csakhamar azt tapasztalta, hogy a kapitánya szidja, a legénysége meg mosolyog: jól tudta, hogy a kapitány szidása tönkre silányítja kardbojtjának tekintélyét, de azt is tudta, hogy e tekintélynek a halálos dőfést a legénység mosolya adta meg.

Melyik önérzetes magyar ifjunak volna kedve ily auspiciumok közt a tettlegesítésért folyamodni? Számuk tényleg évről évre fogyott. A hadügyi kormány nem akartván elejteni e tiszt szolgáltató rendszert, változtatott rajta. Most az önkéntesi évet végzett tisztjelölt őrmesteri rangot kap és mint ilyen szolgálja le próbaidejét.

Ezt az intézkedést már a múlt évben tették meg és pár nappal ezelőtt megújították.

Az utasítások szerint az ilyen őrmestert olyan bánásmódban kell részesíteni mint a hadapród-tisztnevelőket, szóval úgy kell velők bánni, mint jövődi tisztekkel.

Részünkről örvendünk a rendszer e megváltoztatásának és óhajtuk, hogy ifjaink minél számosabban lépjenek a közös hadsereg kötelékébe s ezzel erősbitik a hadseregben a magyar szellemet és így a hazának is szolgálatot tesznek.

TARCZA.

Leánykérés.

— A „Soproni Ujság“ eredeti tarczája. —

Írta: Janka Kálmán.

(Vége.)

— Talán egész önkénytelenül cselekedtem, mikor minden nesz nélkül közelebb toltam kegyedhez székemet. De hajh! a mennyivel én közelebb toltam a magamét, annyival messzebb tolt a kegyed a magáét . . . odáig, a vén szekrényig! Óh! be áldottam azt a vén szekrényt, melynek ósdi faragványába annyiszor beleütöttem fejemet, s annyiszor eltéptem a nadrágomat!

— Mikor pedig látta, hogy nem mehet tovább, olyan könyörögve nézett rám, mint a milyen tekintetet a sas körmei közt vergődő kis madár szokott vetni. Pedig én akkor sas voltam! Úgy égette lelkem a vágy, hogy megcsókolhassam azt a hófehér kis kezét!

— Persze sokkal gyávább voltam, mint sem arra gondolni mertem volna, hogy egyebet is lehetne csinálni.

— Ott voltam egész közel hozzá. Akkor kegyed behunyta szemeit s úgy várta a bekövetkező halált. És reszketett, mint a nyárfalevél; úgy, mint én. Ha nem jobban!

— — — Me, csókoltam a kezét; egyszer kétszer, százszer mit tudom én hányszor, csak azt hallottam, mikor csendesen, lihegve suttopta fülembe:

— Péter! csudar Péter! Azt akarja, hogy felébresszem a papát?

— Ebreszsze föl! vágtam oda nagy merészen. Hisz éreztem, hogy reszket kis keze az enyémbe, tudtam, hogy csak mutatja a haragot, hogy nem csak nekem, más valakinek is gyönyört okoz a csók.

— Haragszik?

Semmi felelet. Még egyszer kértem, megint hallgatás. Felnézek, hogy szeméből olvassam ki a választ. Még akkor is be voltak hunyva a szemek, de azokon a behunyt pillákon ott rezgett valami. Nem tudom én, mi lehetett az, csak azt éreztem, hogy valami csodálatos változás történt velem. A bor okozta-e, vagy mi, elég az hozzá, hogy az én lusta, tuhya vérem egy perc alatt izzó lángfolyam lett, hogy megszállt egy örült vágy: csókolni nem csak kis kezét, hanem arcát, ajkait is.

Milyen bátor is voltam! Egy cseppet se haboztam, — mikor közeledve arcához, megcsókoltam! . . .

— Péter! csudar Péter!

Hanem azért éreztem, hogy nem igyekszik megszabadulni tőlem.

A mi a következő perczben történt, meghűtötte bennünk a vért.

Megteledeztünk róla, hogy fejünk felett, a vén szekrény szélén ott áll az öreg ur szüz-dohányos doboza. Egy önkénytelen mozdulat, — talán a vér gyors lüktetése okozta, — s az a doboz nagy csörömpöléssel hullt alá a földre. Alig volt annyi időm, hogy helyemre ugorjak. Felébredt az öreg ur . . .

S a mint látta, hogy kegyed ott szedegeti össze a drága doboz megdicsőült darabjait, s a

még drágább szüz-dohányt, haragos arccal kezdte a dolgokat nézni, s újra szidta a kormányt, amely nem engedte meg, hogy szüz-dohányt szivjon a magyar . . .

A férfi, kinek fejét télen-nyáron belepte a hideg tél zuzmarája, olyan csengő hangon beszélt, mintha csak husz éves lenne.

— Asszonyom! Nagyságos asszonyom! Emlékszik-e még rá? Arra a darab felhőtlen tiszta égre, ami akkor mosolygott felettünk? H-ah! ha akkor csak egy picikét vigyázunk! Ha a nagy csörömpöléssel nem ebresztjük fel atyust s az nem kezd el szidni a kormányt, az adók sokaságának s a komisz trafik-dohány miatt . . . beh másképp lenne most a dolog, talán nem kellene nekem mindezeket elmondanom, talán nem kellett volna fekete ruhában, ünneplés arccal s komoly hangon kisütni, amiért idejöttem, hogy a mi egykor rózsás álmainkra hivatkozva, azt mondjam kegyednek:

— Asszonyom! Nagyságos asszonyom! Van nekem egy fiam, aki ép olyan szerelmes a kegyed leányába, mint én voltam valaha valakibe . . . Adja oda neki! Ugy-e, hogy odaadja? Mondja, hogy igen?! Hadd valósuljanak meg álmaink legalább így! . . .

. . . Az asszonnynak, annak a jószágos arczu asszonnynak, még a szörnyű pápaszemen át is fényleni kezdtek szemei, mikor beletette kezét az odanyújtott kézbe, s fiatalos, csengő hangon mondá:

— Igen! Legyen úgy!

Politikai hírek.

Sopron, augusztus 23.

A budapesti nemzetiségi gyűlés. Belgrádból távirják: A hivatalos lap a budapesti nemzetiségi kongresszusról tudósítást közölve, konstatálja, hogy a mérsékelt párt, de sőt a „Branik” és a „Zastava” előkelőbb elvtársai sem akartak a kongresszuson résztvenni. Ismertető cikkét a szerb hivatalos lap azzal végzi, hogy közli a konzervatív párt lapjának, a „Strazsa”-nak elitélő véleményét. A montenegrói hivatalos lap a magyar kormány konok magyarosító törekvéseiből indokolja a kongresszus egybehívását és közli róla a jelentést, a melyet Polit Mihály irt a kongresszusról a „Branikba.”

Az egyházpolitikai törvények végrehajtása. A Bud. Tud. írja: A protestáns püspököknek hazafias és szabadelvű szelleműl áthatott körlevele a protestáns lelkészekhez, melyben a lelkészek teendői az egyházpolitikai törvények életbeléptetése után körülírják, olyan intézkedést tartalmaz, a mely félreértésből indulva ki, eltévesztett. A lelkészek ugyanis arra kaptak utasítást, hogy szeptember havában jegyeseket csak abban az esetben hirdessenek ki, ha a kihirdetés még szeptember havában háromszor megtörténhetik és szeptember hóban meg is köthető a házasság. Ebből tehát az következnek, hogy a protestáns lelkészek például a szeptember hó második felében náluk jelentkező jegyesektől a kihirdetés elrendelését megtagadni kötelesek, pedig ehhez az eddigi anyakönyvvezetőknek semmiképen sincs joguk. A törvény épp úgy, mint a közzétett miniszteri rendelet világos értelme szerint az eddigi anyakönyvvezetők kötelesek kivétel nélkül ez év szeptember 30-áig összes eddigi kötelezettségeiknek megfelelni, tekintet nélkül arra, hogy október elsején új törvények lépnek életbe, annál is inkább, miután az ő intézkedéseik az új törvény hatályba lépése után az állami közegek által törvényeseknek elismertettek. Az eddigi anyakönyvvezetők a náluk jelentkező jegyesek kívánságának okvetlenül kötelesek megfeln, ha a jegyesek a törvényesen előirt okmányokkal el vannak látva és azt kívánják, hogy kihirdettesse nek, egészen szeptember hó utolsó napjáig. Az állami anyakönyvvezetők azután az ezen kihirdetések megtörténte vonatkozó bizonyítványokat okvetlenül el fogják ismerni.

Ha tehát a jegyesek szeptember hóban például csak egyszer, vagy kétszer lettek hirdetve, akkor az állami anyakönyvvezető eszközli a második, illetőleg a harmadik kihirdetést, sőt előfordulhat az az eset is, hogy a jegyesek szeptember hóban már háromszor lettek törvényesen kihirdetve, de házasságukat csak október hóban, vagy még később minden esetre azonban az utolsó hirdetés napjától számítva egy éven belül, éppen a régi kihirdetés alapján, az állami anyakönyvvezető előtt köthetik meg. A protestáns lelkészek tehát a fentemlített utasítástól okvetlenül minden esetre el fognak tekinteni.

A Déli Vasut.

A soproni kereskedelmi és iparkamara a következő felterjesztést küldte annak idején a kereskedelmi miniszterhez:

Alig van kereskedelmi ág, vagy jelentősebb ipari vállalata kerületünknek, amely ne panaszkodnék a Déli Vasut minden egészséges fejlődést lehetetlenné tevő tarifái ellen.

De nemcsak a teherszállító üzletág az, mely a Déli Vasut ellen annyi alapos panaszt kelt. Egy cseppet sem kedvezőbbek a nevezett vasutak személyforgalmi viszonyai. Tanulságos táblázatot állíthatnánk össze annak illusztrálására, hogy mily magasak a vasutaknak a személyszállításra megszabott díjtételei, s hogy mennyivel mulják ezek felül a Magyar Államvasutak és a legtöbb magánvasut hasonló díjszabásait.

Kétszeresen érezzük mi a Déli Vasut elavult tarifájához való makacs ragaszkodásnak súlyos következményeit, mert kerületünk tulnyomó része kizárólag e vasutra van utalva s így annak kényére-kedvére ki van szolgáltatva.

Az országban lépten-nyomon látjuk a Magyar Államvasutak és egyéb magánvasutvállalatok által érvénytelen tartott modern, olcsó, minden igényt kielégítő személydíjszabások áldásos hatását, s vigasztalan helyzetünk tudatát csak növeli, valahányszor alkalmunk nyílik a Déli Vasut szol-

gálatainak közvetlen igénybevételére. Nem nagyitunk, amidőn nyíltan kimondjuk, hogy Magyarország legutolsó helyi érdekű vasuta is modernebb, a jogos követelményeket inkább kielégítő személyszállító kocsikkal rendelkezik, mint a Déli Vasut, amely kerületünket, sőt az egész Dunántúlt hasítja, s így az ország legfontosabb tranzverzális vonalai közé tartozik.

Rozoga, régi, hiányos felépítményű kocsik, amelyek rekesztéke gyakran ujnyira áll egymástól, s amelyekből az utasok már egy órai ut után is vastag porréteggel fedetten kerülnek elő, amelyek átjárójai, ablakai nem funkcionálnak kellőképpen; a melyekbe zápor idején az esővíz becsurog, amelyeken vastagon áll a rajtuk ragadt s az évek hosszu során át megkeményedett piszok, amelyek kényelmetlenek, amennyire csak kényelmetlenek lehetnek a harmincz év előtti rendszer szerint épült kocsik, — ilyenek azok a személyszállító vagonok, amelyeket a Déli Vasut a rászoruló utazó közönségnek rendelkezésére bocsát, a kontinensen talán páratlanul magas díjtételek mellett.

Mindezeknél fogva tiszteletteljesen kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék hathatós befolyását a nevezett vasutnál oly irányban érvényesíteni, hogy a Császári Királyi Szabadalmazott Déli Vaspályatársaság személy-díjszabását a Magyar államvasutakéval arányosan állapítsa meg, s e vasutársaság a vonalait igénybevevő utazó közönségnek kifogástalan tisztaságu, ép állapotban lévő, kényelmes és általában a modern igényeket minden irányban kielégítő, folyosós, vagy átjárós személyszállító-kocsikat bocsásson rendelkezésre.

A város hivatalos közleményei.

8784/1895. Másolat.

Tudomásvétel és minél szélesebb körben leendő sürgős közhírrététel végett értesitem a törvényhatóságot, hogy az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság az alsó-ausztriai Baden kerületben fekvő Mödling várost az osztrák belügyminiszter ur folyó évi 18370 sz. rendeletében közölt feltételek mellett szállítandó magyarországi és horvát-szlavonországi élő sertések számára kirakóhelyül jelölte meg. Ennélfogva sertéseknek Magyarország és Horvát-Szlavonországból Mödlingbe való szállítása 44.706 és 45820 szám alatt kelt rendeleteim értelmében szintén szabad. Megjegyzem azonban, hogy az ilyen sertések csupán Mödling város területére szállíthatók, ellenben a városból való kivitelük tilos. Budapesten 1895. évi augusztus hóban.

A miniszter megbízásából: **Dubravszky.**

Napi hírek.

Sopron, augusztus 23.

— **Az új polgármester.** Mai számunk hasonló czimen közreadott hírére lapunk egyik barátja arról tudósít, hogy tekintettel viszonyaink speciális voltára nem fogják a polgármesteri állást pályázat útján, hanem felhívás útján betölteni. Ugyanezen forrásból kapjuk azt a hírt, hogy Finck felmentését, valószínűleg a fizetésemelés ügyével egyben fogják elintézni a miniszteriumban. És ez nagyon helyesen történik így, mivel hogy Finck felmentésének indító körülményei egyben ékes szószólói annak, hogy a város készséggel ajánlotta meg új polgármesterének azt a fizetést, a mely módot ad annak a független megélhetéshez, a polgároknak pedig arra, hogy olyan férfiut jelölhetnek polgármesterüknek, a kit osztatlan bizalommal hívhatnak fel arra.

— **Igazoló választmányi ülés.** A vármegye igazoló választmánya ma délelőtt Augusztinetz Antal báró elnökle alatt ülésezett; az ülésen a megyei virilisták névsorával foglalkoztak, a mely a régiben maradt.

— **A város köz- és jogügyi bizottsága** ma délután tartotta az ülését. Az ülés legérdekesebb pontját Csanádmegye törvényhatósági bizottságának ismeretes átirata képezte a népoktatás

államosítása tárgyában. A bizottság minden hosszabb diskusszió nélkül arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt az átiratot, a mely kivált Sopronmegyére nézve a nemzeti nyelv terjedésének biztosítását jelentené, mint nem időszertűt nem ajánlja pártolásra! . . .

— **A fogyasztási adók bérlete.** Közöltük, hogy a hétfői rendkívüli közgyűlés nem fogadta el azt a szerződést, a melyet a fogyasztási adók bérletére kötött a tanács a helybeli pénzügyigazgatósággal és elhatározta, hogy kérni fogja a pénzügyminisztert, miszerint szállítsa le a bérösszeget 190,000 forintra, a mekkora összeget eddig is fizetett a város a bérletért. A pénzügyminiszterhez immáron felkerült a városi közgyűlés határozata alapján készült kérelem és azt előszóval is tolmácsolni a pénzügyminiszter előtt, ma délután Gebhardt József Budapestre utazott.

— **Személyi hír.** Braun Sándor, a „Pesti Napló” közgazdasági szerkesztője, Sopronba érkezett, hogy itt a közgazdaság terén tanulmányokat tegyen.

— **Hidvám beszüntetése.** Tegnap Árpáson az alispán elnökle alatt a Rába-Szabályozó-Társulat tulajdonát képező hidvám átvétele tárgyában értekezlet volt. Ez értekezleten Győr vármegyét Fischer megyei főjegyző képviselte, jelen volt még az államépítészeti hivatal képviselője, továbbá a Rába-Szabályozó-Társulat igazgatója és mások. A tárgyalásnak végleges eredménye nincs, s így az alispán lesz kénytelen ez ügyben dönteni.

— **A sopronmegyei közutak.** Sopronmegye páratlan áldozatokat hoz arra, hogy a vármegyei közutakat a modern követelményeknek megfelelően kiépítse és jó karban tartsa. Áldozatkészlegét nagyban támogatja a soproni államépítészeti hivatal, a melynek kiváló tisztikara nagy tudással és munkával lát hozzá a megyei utak jó karban tartásához. Java részben nekik köszönhető az az óriási munka, a melyről alább adunk számot. A sopronmegyei államépítészeti hivatal a felügyelete alatt levő állami és megyei törvényhatósági közutakon legutóbb a közforgalom emelésére a következő építkezéseket fogantatosította: A pozsonyvarasdi állami közuton a csáva-pataki hídát fölépítették 3860 forint költséggel. A kis-czenk-schwarzenbachhi megyei közuton a lakfalvi átkelési szakaszt kiépítették 12,300 forint költséggel; a sércz-okai megyei közutat kiépítették 4400 forint költséggel; a dénesfai vasuti állomáshoz vezető utat kiépítették 6000 forint költséggel; a sopron-bécsújhelyi megyei közuton Pecsényéd községben az ut melletti támfalat kiépítették 2200 forint költséggel; a sopron-győri megyei közuton a 78. számú hídát helyreállították 1409 forint költséggel. A hivatal felügyelete alá tartozó állami közutak hossza 55.479 kilométer; a megyei utak hossza 605 kilométer.

— **Az irodalmi és művészeti kör** igazgató-tanácsa tegnap d. u. tartotta az ülését, a melyen megbeszéltek a körnek a milléniumon való részvételét. A kör — mint értesülünk — az alapszabályait, évkönyveit s az egyéb nyilvánosság elé került nyomtatványait fogja felküldeni a milléniumra. Nagyjában elkészült a szeptemberi előadás programja is, a melyen többek közt Waldmayer, az osztrák-magyar bank hivatalnok tart előadást a pénzről, dr. Csatkay Ignáz darufalvi orvos humoros felolvasást tart, s Szegő Vilma kisasszony, végzett konzervatóriumi növendék énekel Lányi Ernő zongorakiséréte mellett.

— **Gyászhir.** A mint Budapestről értesítenek bennünket, Halmossy Endre, kuriai tanácselnök és a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság elnöke f. hó 21-én meghalt. Halmossy N.-Keresztúron született és a hatvanas években a soproni kir. törvényszéknél mint bíró szolgált.

— **Iskolai beiratások.** A soproni evang. népiskola igazgatósága a következőket írja nekünk:

A soproni evang. népiskolánál a mindennapi iskolába járó tanulók felvétele és beiratása szeptember hó 1—5-ig délelőtt 8 órától 12-ig, délután 2—5-ig történik. A rendes oktatás szeptember 7-én veszi kezdetét.

Az először beiratkozók kötelesek beiratásuk alkalmával himlőoltási bizonyítványukat előmutatni

Az ismétlő iskolai tanulók beiratása szept. 1-én és 8-án fog történi. Az ismétlő iskolába kötelesek járni a 12-ik évet betöltött s általában azon gyermekek, kik a mindennapi iskola egész tanfolyamát bevégezték s felsőbb tanintézetbe nem járnak.

— **A drótosok és az ipartörvény.** A pánszlávizmus a soproni bádigosok jóvoltából a drótosok közt is immár veszedelmes hódítókat tesz. A bádigosok panaszkodtak ugyanis a rendőrségnek, hogy a nálunk házaló drótosok belekontárkodnak az ő mesterségükbe, s elvállalnak bádigos munkákat is. A rendőrség, a mely apai gonddal őrökdi az ipartörvény paragrafusainak a megtartásán, résen állt s csakugyan el is csipett két szegény Janót, a kik elvállalták a háztetők bádigoszását, a mi tudvalevőleg nem vág az ő resszortjukba. Öt-öt forint pénzbírsággal büntették a Hurbán-csemetéket, a kik még ma el is indultak tőlünk, Liptóba vagy Árvába, nagy haragjukban pánszláv eszméket terjeszteni.

— **A zseni.** Rakuscha Alajost zseninek tartották. Az apja valahol Morvában, a mikor a vánkosa alól kilopta az erszényét, a szeretői, akiket zseniális módon tudott megcsalni. Zseninek tartotta munkaadója, a Weitzer-félesoproni gyár igazgatója is, aki el is küldötte Kis-Czellbe, hogy a benzékek kolostorában, a hova most a királyt várják, parkettirozza a király szobáit. A zseninek most bő alkalma volt érvényesíteni a képességeit. Nem is csalódtak benne. Alig hogy Kis-Czellbe ért, zseniális módon becsapta a jó benzékeket 30 frt erejéig, majd később mindenféle ürügy alatt — előkelő helyet foglal el köztük egy Szombathe-lyen feladott apokrif telegramm — 280 frtot csalt ki tőlük. Mikor aztán rájöttek a dolgaira, mutatta ki igazán, hogy micsoda lángész. Megszökött. A rendőrséghez levelet is küldött, hogy őt ne keressék. Sokkal okosabb ember, mintsem elfogassa magát.

— **Villamos színház a papréten.** Oeser testvérek saját építkezésü, fényesen berendezett villamos színházukkal ismét felkeresték városunkat és ezúttal a papréten állították fel épületüket. Oeser testvérek ezelőtt két évvel városunkban már tartottak huzamos ideig előadásokat és méltán kiérdemelték akkorában közönségünk elismerését és dicséretét. Az előlegesen nálunk bemutatott műsorból itélve sok érdekes újdonságot fognak bemutatni, melyre kellemesen szórakozni vágyó közönségünk figyelmét már ezúttal felhívjuk. A villamos színház holnap, f. hó 24-én érdekes műsorral tartja meg ünnepélyes nagy megnyitó előadását.

— **A rendőrségről.** Lopott óra. Egy helybeli bornagykereskedés egyik kádár segédjének elveszett az ezüst órája; valószínű, hogy ellopták. — **Vállalkozó zsidárus.** Reiner Ignác, helybeli zsidárus az ó-gabona-téren magaviseletével botrányt okozott. Steiner Lajos fuvarossal akadt valami üzlete; ennek befejeztével a fuvaros elhajtattott. Reinernek azonban valami eszébe juthatott még, mert utána rohant és a lovak elé ugrott; a lovak majdnem eltiporák; de ő nem bocsátotta el azokat, úgy hogy az egyik elesett, minek következtében lábán sérülést szenvedett. Az állatorvosi költségeket a vállalkozó zsidárus fizeti. — **Lopás.** Pschaden Erzsébetnek a kamarájából ma ismeretlen tettesek kiloptak 100 kilogramm árpát és tojást. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **Könnyelmű biciklista.** Tegnap egy biciklista oly könnyelműen lejtett végig az utcán, hogy egy négy éves fiu a kereke alá került.

— **Takonykór Felső-Pulyán.** Czében Antal f.-pulyai vendéglősnek — mint levelezőnk jelenti — egyik lován konstatálták a takonykört, minek következtében a lovat lelőtték; két lovat pedig felügyelet alatt tartanak. A közlekedést az illető vendéglősre nézve 60 napi időtartamra hatóságilag beültették.

— **Sertésvész.** A sertésvész fellépését hivatalosan konstatálták Zarányban, Kisfaludon és Moson-Szt.-Miklóson.

— **A tót atyafiak.** Messze földről, Árva-megyéből elindult néhány boerskoros tót s bebaran-

golta a fél országot, utközben megdrótozva a reped, hasadt cserépfazekakat, de megreperálták még a tört ablakokat is. Nagyon jó üzletet csináltak mindenütt, de különösen itt Sopronban a mai heti vásáron. Mert sok helyen sok ám a drótozni való. Ennek öröme nagyot ittak az egyik koresmában, hol azonban egymásba gabalyodtak, mint a megbomlott drótkarikák. Az eredmény négy betörött fej, melynek tulajdonosai most arra gondolnak, hogy a fazekak és tálak helyett egymás fejét kellene bedrótozni.

— **Beszélő halott.** Mulatságos kis részletet írunk a Csornán működött színtársulat egy előadásáról. A darab végén a függöny valahogy megakadt s csak félig hullott le. A színpadon pedig ott feküdt a hős szerelmes, a kit az utolsó jelenetben öltek meg. A rendező megijedt, de minden igyekezete hiába való volt. Végre számolva a helyzettel felugrott a „halott“ és így kiáltott az ámuló közönség felé:

— Hát nekem már a siromban sines nyugtom?

Azzal nagyot ránt a függönyön, mely végre mégis lehullott.

— **A mai hetivásárról.** (Saját tudósítónktól.) Hetivásáraink az idén ugylátszik nem fogják az előbbi évek élénkségét elérni, minthogy mindaddig, bár az idő már előrehaladt, jelentékenyebb hetivásár nem volt nálunk. Gazdáink rossz termése karöltve jár a gabonaüzlet gyenge menetével és a termények árai e hatás alatt olyannyira hanyatlottak, hogy termelőink egyelőre csak a legszükségesebbre valót adják el. A mai hetivásáron eladott körülbelül 1200/1300 métermázsza árpa minőség szerint 6 frttól 7:50-ig, 500/600 métermázsza buza, 6:30 frttól 6:70 frtig, 100 métermázsza rozs 5:80 frttól 6 frtig, 70 métermázsza zab 6:20 frttól 6:50 frtig, új bab kismennyiségben 7:50 frttól 8:50 frtig.

Törvénykezés.

A karácsonyi meglepetés.

Önök bizonyára olvasták már karácsonyi történeteket. Egy a sablonjuk, a megtért bűnös története, aki a biblia tanítása szerint becsesebb száz igazhivónél. S azok a karácsonyi hangulatok! Ha a nap nem sütne be forrón a redakció ablakán, hogy el lehetne rajtuk ábrándozni! Hóhegyek az utcán... az ablakon bekopogató szegény koldus, akiről kislül, hogy királyfi inkognitóban... a karácsonyfa égő gyertyácskái... a mákos patkó... az éjféli mise... ennyit csak mutatóba.

Binder András nagymartoni suszter s az ottani adóvégrehajtó jóvoltából ma a soproni kir. törvényszék büntető osztálya biráinak elkérgesült szívét is lágyan érintették egy ilyen karácsonyi hangulat moll akkordjai...

Moll akkordokról lévén szó, bocsánat ha a cselekvény színhelyére két disznót léptetek fel. Két kunkorodott farku, szépen kikévelt, tuskés szőrű koczát, a melynek a husáról karácsonytáján a gourmandok észvesztő dolgokat tudnak beszélni.

Ez a két disznó volt a motora — mint egyik lapárszuk jegyezné meg, — annak a karácsonyi idillnek, a melynek a révén Binder András ma a vádlottak padján ült.

Karácsony táján történt tavaly, hogy a nagymartoni végrehajtó, — akinek a nevével az odaváló anyák ijesztegetik ártatlan kisdedeiket, — megjelent Binder András portáján.

Nagyon határozott volt a fellépése. Minden teketória nélkül lefogalta Binder szegényes ezökmókját, sőt a két disznót is felírta a papírosára. Azután a büntetőkönyv súlyos paragrafusaira hivatkozva, szigoruan a lelkére kötötte a jámbor Bindernek a disznók ápolását.

A karácsony hete volt. Binder busan járkált a sertésöl körül. A disznók gunyosan rőfögtek az orra alá. Kellene a husunk, mit? Tudjuk, hogy nem mersz kikötni a törvénnyel! Ha tudtak volna, okvetlenül fűgét mutattak volna a derék Bindernek a kárörvendő sertések.

Bindernek az agyába szállt a vére. S megtörtént! A disznók felvették a néhai nevet.

De alig fogyott el az első kolbász — karácsony napján — megjelent a fönt aposztrófált végrehajtó, hogy megejtse a disznókon a liezitációzt.

Binder a veszélyt érezve, nagyon rosszkedvű lett. Olyannyira, hogy baltát vett a kezébe

s azzal fenyegette azt, a ki be akar lépni a portáján. A végrehajtó a csendőröket hívta segítségül akik aztán lefűlelték a szegény susztert.

E miatt vonta ma felelősségre a törvényszék Binder Andrást. El is ítélte — hatóság ellen eikövetett erőszak miatt — 3 havi fogságra.

Binder Andrásnak az ítélet hallatára két két kövér könyecsepp gördült le az arcán. A disznókat siratta, a miket nem ehetett meg.

Ez a mi karácsonyi históriánk. S miután ezeknek rendesen van morálja, itt is kellene valami épületes tanulságot felállítani. Ezt azonban már a nyájas olvasóra bizzuk, mi is, Binder András is.

Táviratok.

A király utja.

Ischl, augusztus 23. Ő felsége szeptember 1-éig Ischlben marad és e napon 4 órakor Budweisba utazik, hová délelőtt 1/4 10 órakor érkezik meg. D. e. 1/2 11 órakor ő felsége a székesegyházban csendes misét hallgat. Délután 1 órakor fogadás lesz. 3 órától 5-ig ő felsége megnézi a várost és 5 órakor ebédel. 8 órakor kivilágitják a várost és fáklyás menetet rendeznek szerenád-dal. Szeptember 4-én 1/2 5-kor a király visszatér Bécsbe és innét Schönbrunnba, szeptember 8-án pedig Stettinbe megy.

Stambulov meggyilkolása.

Szófia, augusztus 23. A „Szboda“ a Stambulov meggyilkolása ügyében folytatott vizsgálatról cikkezve, kifogásolja, hogy Morfov kapitányt, kit azzal vádol, hogy ismeri Stambulov gyilkosait, csak hatáskörének túllépése miatt helyezték vád alá (Morfov Stambulov inasát megsebesítette) és Inrekov rendőrt, aki Fufekesievét saját felelősségére még a merénylet elkövetésének napján szabadon bocsátotta, egyszerűen elmozdítják állásától.

Nagy tűz Szófiában.

Szófia, augusztus 23. Az itteni nagy vagongyár s a mellette álló nagy épület ma teljesen a lángok martaléka lett. A tűz egy raktárban ütött ki, a melyben gyulékony anyagok voltak felhalmozva. Az óriási tűzben két asszonynak és három gyermeknek az élete veszélyben forgott s csak két katonának halált megvető vakmerősége, a melylyel a lángok közé rohant, birta őket megmenteni.

Kivégzett rabló-gyilkos.

Stuttgart, augusztus 23. Vöster rabló-gyilkost ma nyaktólóval kivégezték.

Kémek mészárlása.

Köln, aug. 23. A „Köln. Ztg.“ konstantinápolyi tudósítója jelenti, hogy az örmények megkezdtek az irtó hadjáratot a táborukban nagy számban létező kémek ellen. Skutariban, Perában, Tarisban és más helyeken revolver és tör működik, hogy az árulókat eltegyék láb alól. Titkos összeköttetésük igen messze terjed és a rendőrség hozzájuk nem férhet. Örményország belsejéből folyton érkeznek levelek, tele panaszszal a féktelen garázdálkodás és ujjab kegyetlenkedések miatt.

Budapest, aug. 23. (G a b o n a t ö z s d e.)

A mai piacon buzakinálat igen élénk volt. A vételkedv sem hagyott fönn sok kívánni valót, az irányzat azonban lanyhult.

Buzából 30,000 métermázsát fuvaroztak fel.

Az árak pár krajczárral alacsnyabbak voltak; a tavalyi kukoricza ára is esökkent. A többi magaruban esekély volt a forgalom. Árak ezeknél változatlanok is maradtak.

Buza őszre	6.25—27
Buza tavaszra	6.67—69
Rozs őszre	5.69—71
Rozs tavaszra	5.32—34
Tengeri majus-juniusra 1896.	4.44—46
Tengeri julius-augusztusra 1895.	5.25—30
Tengeri augusztus—szeptemberre 1895.	5.52—30
Zab őszre	5.77—79
Zab tavaszra	5.50—56
Káposzta repeze aug.—szeptemberre	9.45—50

Idő: szép!

Közgazdaság.

Az állategészségügy államotítása. A mint Budapestról sürgönyzik, Festetics Andor gróf földmívelésügyi miniszter a minap tartott minisztertanácsban szóba hozta az állategészségügy államotítását és rámutatott annak szükségességére, hogy ez a kérdés minél előbb a törvényhozás útján oldassék meg. A többi szakminiszter hozzájárult a földmívelésügyi miniszter előterjesztéséhez. Valószínű, hogy az országgyűlés legközelebb már foglalkozni fog e kérdéssel.

Aranyárkelet pótlék. A vámilletékeknek ezúttal történő fizetésénél vagy biztosításánál, a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pótlék 1895. évi szeptember hóra husz és fél (20 1/2) százalékban állapított meg.

A sertésvész állása. A földmívelésügyi miniszter a Kecskemét és Cegléd városi hízalókból származó sertéseknek Magyarország belső területén való vasuti szállítást további intézkedésig megengedte; megjegyzendő, hogy jelen engedély

a kőbányai sertéspiacra való sertésszállításra nem terjed ki, a székes-főváros területére irányuló sertésforgalom tekintetében pedig továbbra is a 187. számú „Állategészségügyi Értesítő” irányadó. A sertések kizárólag azonnali levágás végett jöhetnek forgalomba s csak olyan helyre szállíthatók e célra, a hol vasuti állomás van. Ennek ellenőrzésül az ily szállítmányokat kísérő szabályszerű marhalevelek felső része ezen értelmű jegyzettel látandók el: „Azonnali levágásra szánt sertés (sertések).” A hízalókból a vasutra és a rendeltetési hely vasuti állomásától a vágóhidra való szállítás kizárólag esetről-esetre alaposan fertőtlenített lófogatokon történhetik. Az osztrák belügyminiszter sertéseknek a ceglédi és kecskeméti sertésszállásokból a bécsi középponti állatvásárra való szállítását ismét megengedte. Ehhez képest sertéseknek azonnali levágás végett a fent jelzett piacra való elszállítása a 189. számú „Állategészségügyi Értesítő”-ben közölt feltételek mellett ismét szabad.

Soproni gabona-árak.

1895. augusztus 23.

Buza 6.50—6.80; Rozs 5.80—6.20; Árpa 5.60—7.90; Zab 5.80—6.60; Tengeri — — —; Széna 2.60—2.80; Szalma 1.50—1.60.

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.
Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.
Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.
Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, augusztus 23.

Egységes járadék	100.95	Magyar hitelbank	488 —
Magy. arany-kor.-jár.	123.—	Länderbank	280.30
4% magyar kor.-jár.	100.—	Unionbank	354.50
Magy. földterem.-köt	98.75	Államvasut	407.37
Anglo-bank	170.75	Délvasut-részvény	111.12
Osztr. bank-egyesület	169.40	Napoleon-dor	9.60
Osztrák hitelbank	401.50	Márka	19.13

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

1896. 1896.

Reklám-Naptár!

2500 példányban lesz nyomva.

Az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság” 1895. év karácsony napjára az **összes helybeli és vidéki előfizetők közt**, valamint Romwalter K. és fia cég könyv- és könyvmdai műintézete **összes üzletfelei közt** ismét egészen ingyen osztja szét az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság” diszesen kiállított

Naptárát az 1896. évre.

„Oedenb. Zeitung—Soproni Ujság” ingyen naptára

a múlt évben a n. é. közönség minden rétegében szívesen fogadott vendég volt és általános tetszésben részesült. Naptárunk ezúttal is legalább 2500 példányban lesz nyomva és úgy a városokban, mint a megyékben nagy számban lesz terjesztve. Naptárunk a polgári és urasági köröket, valamint magánzókat, gazdászokat, kereskedőket, iparúzókat, hivatalnokokat, ügyvédeket, orvosokat, tanárokat és gyárosokat stb. fogja felkeresni, miért is ezen **elsőrangú reklám-naptárban** a

hirdetések

a legbiztosabb eredményt érik el!

Az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság” felvesz hirdetéseket és ezeket, hogy az olvasó-közönségnek figyelmét el ne kerüljék, nem közli a naptár végén összpontosítva, hanem az

érdekfeszítő olvasmányok közt és a kalendáriumi részben

úgy helyezi el, hogy a szöveg minden 2—3-ik oldalán lesznek lenyomatva, miáltal az olvasónak önkénytelenül szembeötlők a hirdetés.

Ezen czélszerű beosztást tekintve, tisztelettel kérjük a n. é. hirdetőket, hogy b. megbízásaikat saját érdekükben **minél előbb** eszközöljék és hirdetési szövegeiket czímünkre beküldjék.

A hirdetések közlésének díjai: **A naptár-részben,** és pedig: november és december hónapokkal szemben egy oldal 30 frt, 1/2 oldal 15 frt, 1/4 oldal 10 frt, 1/8 oldal 5 frt.

Január és február hónapokkal szemben egy oldal 25 frt, 1/2 oldal 12 frt 50 kr., 1/4 oldal 7 frt, 1/8 oldal 3 frt 50 kr.

A többi hónapokkal szemben: egy oldal 20 frt, 1/2 oldal 10 frt, 1/4 oldal 6 frt, 1/8 oldal 3 frt.

Az olvasó szöveg közt: egy oldal 16 frt, 1/2 oldal 8 frt, 1/4 oldal 5 frt, 1/8 oldal 3 frt.

Tisztelettel

Romwalter K. és fia

könyv- és könyvmdai műintézete.

az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság” kiadó-tulajdonosai